Vietnamese - Number 116
May 2025

Siêu âm tiền sản

Prenatal ultrasound

Trong suốt thai kỳ, chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn sẽ đề nghị bạn siêu âm một hoặc nhiều lần. Những lần siêu âm tiền sản này cung cấp thông tin y tế quan trọng mà sẽ giúp bạn và chuyên gia chăm sóc sức khỏe của mình lập kế hoạch chăm sóc tốt nhất cho bạn và con bạn.

Siêu âm tiền sản là gì?

Siêu âm tiền sản là một thủ thuật y tế không đau. Thủ thuật này được yêu cầu bởi chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn (chẳng hạn như bác sĩ, nhân viên hộ sinh, hoặc y tá có trình độ chuyên môn cao). Thông thường, phương pháp này sẽ được khuyến nghị thực hiện trong ba tháng đầu và ba tháng giữa của thai kỳ.

Siêu âm là sử dụng sóng âm để tạo ra hình ảnh trực tiếp của em bé trong tử cung, hình ảnh này để có thể được nhìn thấy trên màn hình. Những thủ thuật siêu âm này được thực hiện bởi một số chuyên gia chăm sóc sức khỏe được đào tạo và có thẩm quyền để thực hiện hoạt động chăm sóc này (chẳng hạn như bác sĩ và kỹ thuật viên siêu âm chẩn đoán y tế). Họ sử dụng một thiết bị cầm tay gọi là đầu dò. Thiết bị này tạo ra những sóng âm mà tai người không thể nghe thấy. Máy siêu âm phát hiện ra những sóng âm dội lại từ cơ thể em bé và chuyển chúng thành hình ảnh.

Thông thường, thủ thuật siêu âm trong y tế là siêu âm hai chiều (2D). Phương pháp này tạo ra một hình ảnh phẳng thay vì hình ảnh ba chiều (3D).

Những hình ảnh này được sử dụng để đánh giá sức khỏe và tình trạng của con bạn. Một bác sĩ chẩn đoán hình ảnh sẽ xem xét các hình ảnh và gửi báo cáo bằng văn bản cho chuyên gia chăm sóc tiền sản của bạn. Sau đó, chuyên gia chăm sóc của bạn sẽ xem xét các kết quả cùng với bạn, và nếu việc siêu âm được thực hiện tại một cơ sở thuộc cơ quan y tế, thì báo cáo kết quả siêu âm sẽ được gửi đến bạn không lâu sau trên Health Gateway.

Siêu âm tiền sản được thực hiện như thế nào?

Có 2 cách để thực hiện siêu âm tiền sản:

1. Siêu âm qua ổ bụng được thực hiện bằng cách di chuyển một đầu dò bên trên bụng của bạn. Đây là phương pháp thông thường được sử dụng trong các lần siêu âm tiền sản định kỳ.
2. Siêu âm qua ngả âm đạo (endovaginal - EV), hay còn gọi là qua âm đạo (transvaginal), được thực hiện bằng cách nhẹ nhàng đặt một đầu dò hẹp vào âm đạo của bạn. Phương pháp này giúp quan sát rõ hơn phần dưới của tử cung và được sử dụng để đánh giá một số tình trạng có thể phát sinh trong thai kỳ. Nếu cần siêu âm qua đường âm đạo, kỹ thuật viên tiến hành siêu âm sẽ thảo luận về điều này với bạn. Với thông tin này, bạn có thể quyết định có đồng ý hay không.

Siêu âm tiền sản có an toàn không?

Siêu âm 2D vì mục đích y tế đã được sử dụng để chăm sóc thai kỳ trong hơn 50 năm qua. Nhiều nghiên cứu đã được thực hiện để xác định xem thủ thuật này có an toàn hay không. Trên toàn thế giới, siêu âm tiền sản đã được thực hiện mà không phát hiện ra bất kỳ rủi ro sức khỏe nào đối với em bé hoặc người mẹ.

Siêu âm tiền sản sẽ cung cấp những thông tin gì?

Siêu âm sẽ cho biết các thông tin khác nhau tùy thuộc vào thời điểm siêu âm được thực hiện trong thai kỳ của bạn và lý do mà chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn yêu cầu siêu âm.

Ba tháng đầu (đến 14 tuần)

Một lần siêu âm được thực hiện trong ba tháng đầu thai kỳ thường được gọi là 'siêu âm xác định tuổi thai' và là thời điểm tốt nhất để:

- Xác định xem bạn đã mang thai được bao lâu
- Ước tính ngày dự sinh của bạn
- Giúp xác định xem có nhiều hơn một em bé hay không và các bé có chung nhau thai hoặc túi ối (túi nước ối bao quanh em bé bên trong tử cung) hay không

Một số người đủ điều kiện để được thực hiện một loại siêu âm đặc biệt trong ba tháng đầu thai kỳ, gọi là siêu âm đo độ mờ da gáy (nuchal translucency - NT). Siêu âm đo độ mờ da gáy (NT) được thực hiện cùng với các xét nghiệm máu để xác định nguy cơ em bé mắc hội chứng Down (Down syndrome - DS) hoặc hội chứng Trisomy 18. Hãy trao đổi với chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn để tìm hiểu thêm về các lựa chọn cho việc sàng lọc di truyền trước sinh hoặc truy cập trang web Sàng lọc Di truyền Trước Sinh (Prenatal Genetic Screening) của Perinatal Services BC tại www.perinatalservicesbc.ca/our-services/screening-programs/prenatal-genetic-screening.

Ba tháng giữa (14 đến 27 tuần)

Một lần siêu âm trong khoảng từ 18 đến 22 tuần sau khi mang thai thường được gọi là siêu âm chi tiết, hay siêu âm nội tạng. Đây là thời điểm tốt nhất để:

- Quan sát nội tạng của bé và xem có vấn đề gì về sự phát triển hoặc dị tật bẩm sinh hay không. Hình dạng và kích thước của các cấu trúc cơ thể của bé được kiểm tra, nhưng hình ảnh siêu âm không phải lúc nào cũng cho biết những cấu trúc đó đang phát triển tốt ở mức nào.

- Tìm kiếm các "dấu hiệu" trên hình ảnh siêu âm. Các dấu hiệu không phải là các dị tật bẩm sinh. Chúng thường là những dao động bình thường trong quá trình sinh trưởng và phát triển. Khi được xem xét cùng với nhau, các dấu hiệu có thể gợi ý một tình trạng bẩm sinh, chẳng hạn như hội chứng Down hoặc Ba nhiễm sắc thể 18. Chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn có thể cung cấp thêm thông tin và xét nghiệm nếu thấy các dấu hiệu. Hầu hết các bé có "dấu hiệu" riêng lẻ trong một lần siêu âm đều hoàn toàn khỏe mạnh và bình thường.

Siêu âm không thể phát hiện tất cả các vấn đề hoặc tình trạng trước khi sinh. Việc có kết quả siêu âm hoàn toàn bình thường không đảm bảo thai kỳ hoặc em bé hoàn toàn khỏe mạnh. Ngoài việc cung cấp dịch vụ siêu âm tiền sản, chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn sẽ thực hiện đánh giá cơ thể định kỳ và các xét nghiệm sàng lọc khác để theo dõi sức khỏe của bạn và thai nhi trong suốt thai kỳ.

Ba tháng cuối (sau 27 tuần)

Chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn có thể yêu cầu bạn siêu âm thêm trong ba tháng cuối của thai kỳ nếu họ lo lắng về:

- Kích thước, sự phát triển hoặc tư thế của em bé của bạn
- Lượng nước ối xung quanh em bé của bạn
- Vị trí của nhau thai của bạn
- Chiều dài cổ tử cung của bạn
- Khi thai kỳ của bạn đã quá ngày dự sinh, để kiểm tra sức khỏe của thai nhi và hỗ trợ đưa ra quyết định về biện pháp giục sinh/kích đẻ

Tôi có thể biết giới tính của con tôi không?

Trong lần siêu âm chi tiết trong ba tháng giữa của thai kỳ, bộ phận sinh dục của em bé thường được quan sát như một phần trong cuộc đánh giá thông thường về cơ quan cơ thể.

Kỹ thuật viên siêu âm trong chẩn đoán y tế thực hiện cuộc siêu âm không thể cung cấp cho bạn thông tin chi tiết về những gì họ nhìn thấy trên hình ảnh siêu âm, bao gồm cả giới tính của em bé. Chỉ chuyên gia chăm sóc sức khỏe đã yêu cầu siêu âm (chẳng hạn như bác sĩ, nhân viên hộ sinh hoặc y tá có trình độ chuyên môn cao) mới có thể cung cấp kết quả siêu âm. Nếu bạn không muốn biết giới tính của con mình, hãy cho chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn và kỹ thuật viên siêu âm trong chẩn đoán y tế biết.

Nên nhớ rằng siêu âm không phải lúc nào cũng chính xác trong việc xác định giới tính của thai nhi. Thêm vào đó, bạn không thể đặt lịch siêu âm y tế chỉ nhằm mục đích biết được giới tính của em bé.

Những yếu tố nào có thể hạn chế thông tin tôi nhận được từ một lần siêu âm?

Một số yếu tố có thể hạn chế những thông tin được báo cáo từ lần siêu âm của bạn, chẳng hạn như:

- Thời điểm thực hiện siêu âm
- Kích thước hoặc tư thế của em bé
- Vị trí của nhau thai của bạn
- Lượng nước ối xung quanh em bé của bạn
- Nếu bạn đang mang song thai hoặc đa thai
- Nếu bạn có chỉ số khối cơ thể (Body Mass Index - BMI) cao

Tôi có thể nhận được hình ảnh từ lần siêu âm chi tiết trong ba tháng giữa thai kỳ không?

Một số phòng khám thực hiện siêu âm 2D được chỉ định y tế có cung cấp hình ảnh. Khi bạn báo tên để vào siêu âm, hãy hỏi về dịch vụ này và chi phí.

Một số phòng khám thực hiện siêu âm 3D tự chọn, tự trả tiền túi để phục vụ mục đích lưu giữ kỷ niệm hoặc tạo niềm vui.

Bộ Y tế Canada, Hiệp hội Bác sĩ Sản khoa và Phụ khoa Canada (Society of Obstetricians and Gynaecologists of Canada), Hiệp hội Bác sĩ X quang Canada (Canadian Association of Radiologists), Hiệp hội Bác sĩ và Bác sĩ phẫu thuật BC (College of Physicians and Surgeons of BC), và Hiệp hội Siêu âm và Phụ khoa Quốc tế (International Society of Ultrasound and Gynecology) khuyến nghị chỉ nên siêu âm để phục vụ các mục đích y tế.

Để biết thêm thông tin

- Hiệp hội Bác sĩ Sản Khoa và Phụ khoa Canada – Siêu âm trong thai kỳ www.pregnancyinfo.ca/your-pregnancy/routine-tests
- Bộ Y tế Canada - Siêu âm Thai để lấy Video Lưu niệm www.canada.ca/en/health-canada/services/health-risks-safety/radiation/medical/ultrasound.html
- Dịch vụ Chăm sóc Toàn sản BC (Perinatal Services BC) - Chương trình Sàng lọc Di truyền Trước khi Sinh www.perinatalservicesbc.ca/our-services/screening-programs/prenatal-genetic-screening-program
- Dịch vụ Chăm sóc Toàn sản BC (Perinatal Services BC) – Trung tâm Chăm sóc Sức khỏe Toàn sản & Trẻ sơ sinh www.psbchealthhub.ca